

Programovací jazyk C(++)

2. Ukazatele, pole, řetězce

Miroslav Spousta, 2004

```
static struct vm_area_struct * unmap_fixup(struct mm_struct *mm,
struct vm_area_struct *area, unsigned long addr, size_t len,
struct vm_area_struct *extra)
{
    struct vm_area_struct *p;
    unsigned long end = addr + len;

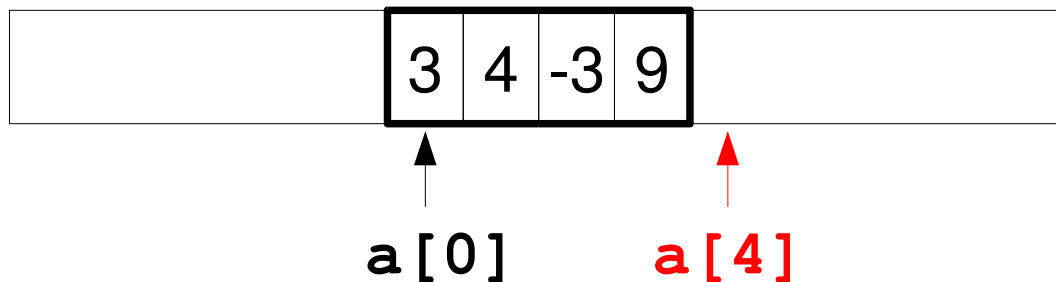
    area->vm_mm->total_vm -= len >> PAGE_SHIFT;
    if (area->vm_flags & VM_LOCKED)
        area->vm_locked_vm -= len >> PAGE_SHIFT;

    /* Unmapping the whole area. */
    if (addr == area->vm_start && end == area->vm_end) {
        if (area->vm_ops && area->vm_ops->close)
            area->vm_ops->close(area);
        if (area->vm_file)
            fput(area->vm_file);
        kmem_cache_free(vm_area_cachep, area);
        return extra;
    }
}
```

Pole

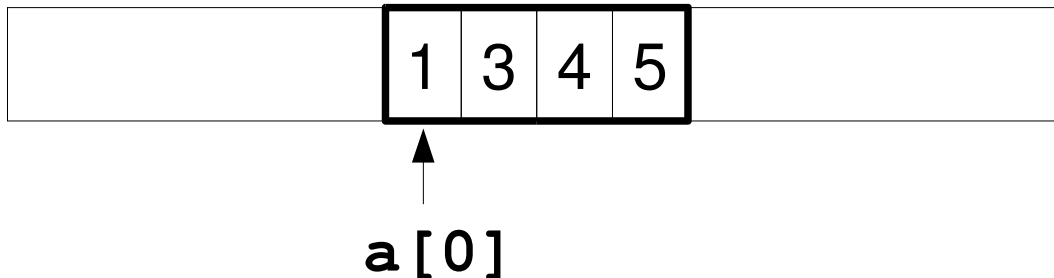
- pole je několik proměnných stejného typu za sebou v paměti
- k jednotlivým prvkům se přistupuje pomocí indexů
- indexy pole vždy začínají od 0 (!)
- při přístupu do pole se nekontrolují meze!
- definice: `int a[4];`

pole o čtyř prvcích s indexy 0 ... 3

Inicializace pole

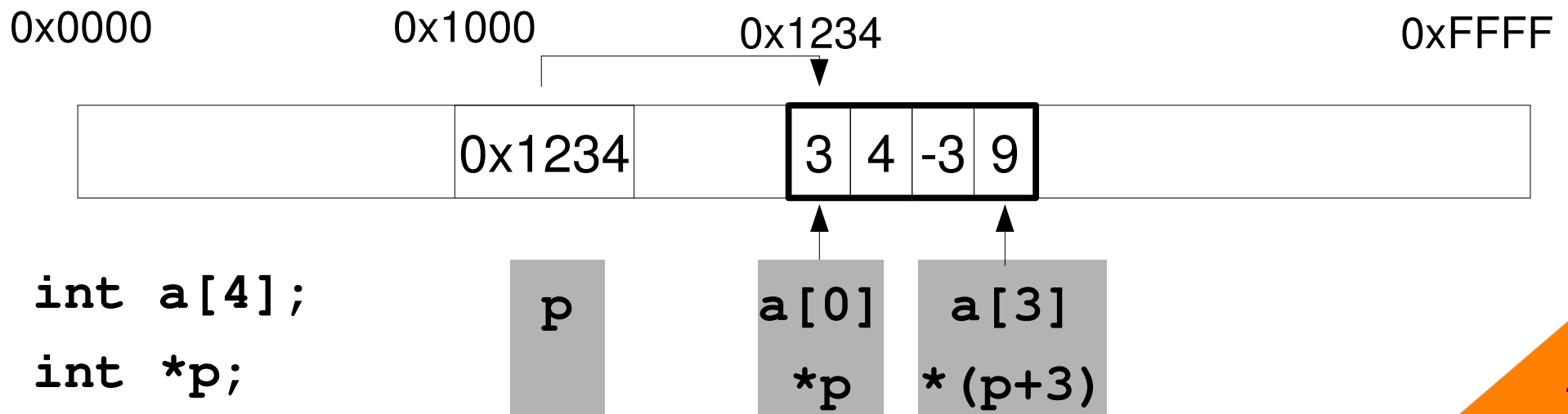
- pole je možné inicializovat:
- definice: `int a[4] = { 1, 3, 4, 5 }`

- prvků v inicializaci musí být méně nebo rovno počtu prvků v poli
je-li jich méně, kompilátor doplní zbývající nulami
- je možné vynechat počet prvků pole: `int a[] = { 1, 3, 4, 5 }`
- celé pole není možné přiřazovat (!)
přiřadit po prvcích v cyklu nebo přiřazovat struktury

Ukazatele

- neboli pointery, vyšší dívčí jazyka C, jeho největší síla
- proměnná, která ukazuje na jinou proměnnou, např. `int *p;`
- obecnější než pole
- ukazatel má přiřazen typ proměnné, na kterou ukazuje (případně `void`)
- pointerová aritmetika (něco jako indexace pole)

Ukazatele

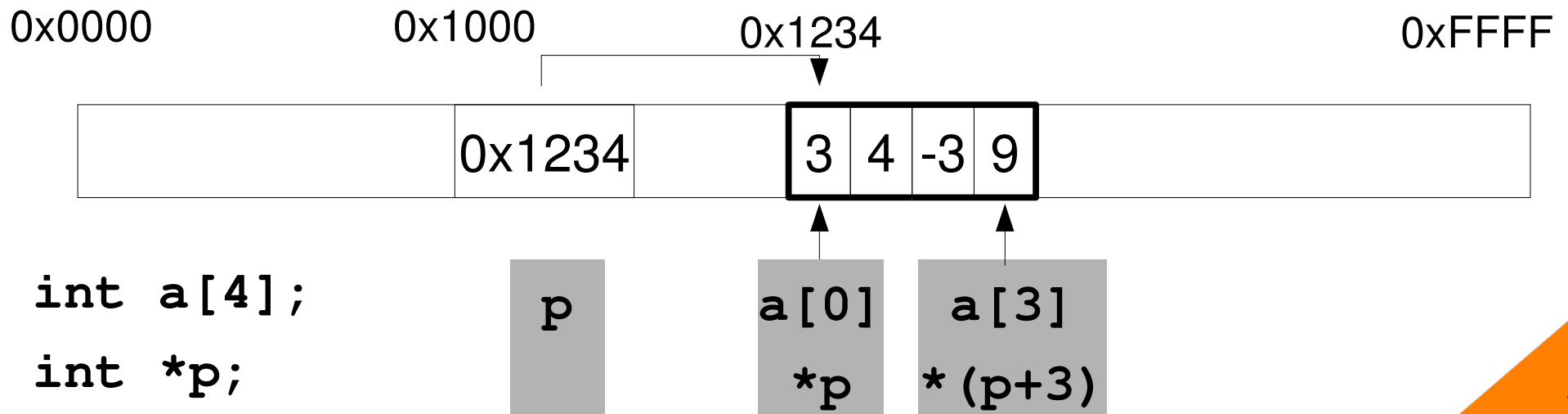
- ukazatel míří někam do paměti (na nějakou adresu)

nebo má hodnotu 0 (NULL)

adresa proměnné se zjistí operátorem `&`, např.: `int i; int *p = &i;`

- ukazatelé jsou záměnné s polem: pole se dá převést na ukazatel a zpět:

```
p = a; a[3] == *(p+3)
```


Příklad

```
/* vytiskne obsah pole prvků typu int */
#include <stdio.h>

void printint(int *p, int n)
{
    int i;

    for (i = 0; i < n; i++) {
        printf("%d ", p[i]);
    }
}
```

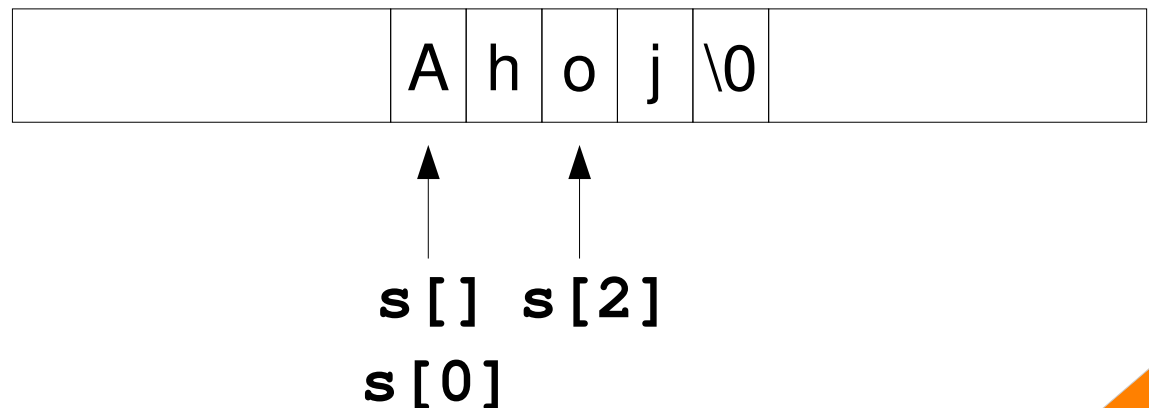
Řetězce

- konstanty: vždy v uvozovkách, v apostrofech jen znaky (typ **char**)
- řetězec je pole znaků (**char []**)
- řetězec je zakončený znakem NUL (' \0 ')

místo potřebné pro řetězec je o 1 větší, než maximální počet znaků!

- v C++ je pro řetězce speciální třída

```
char s[] = "Ahoj";
```


Řetězce: funkce

- **#include <string.h>**

hlavičkový soubor pro řetězcové funkce

- **char *strcpy(char *kam, char *co)**

zkopíruje řetězec z adresy co na adresu kam, vrátí odkaz na kam

- **char *strncpy(char *kam, char *co, size_t kolik)**

jako strcpy, ale kopíruje max. kolik bajtů (pozor na NUL na konci), vrátí odkaz na kam

- **int strcmp(const char *prvy, const char *druhy)**

lexikograficky porovná dva řetězce, vrátí -1, 0, 1

- **size_t strlen(const char *s)**

vrátí velikost řetězce (bez ukončovacího znaku NUL)

Znaky: funkce

- `#include <ctype.h>`

hlavičkový soubor pro standardní konverzní funkce

- protootyp: `int funkce(int c)`

- `isalnum()`, `isalpha()`, `isascii()`, `isblank()`, `isctr()`,
`isdigit()`, `isgraph()`, `islower()`, `isprint()`, `ispunc()`,
`isspace()`, `isupper()`, `isxdigit()`

funkce otestují, zda argument odpovídá zadanému kritériu

- `tolower()`, `toupper()`

zkonvertuje velké znaky na malé (nebo obráceně)

vrací zkonvertovaný znak

Typové konverze

- explicitní: operátor přetypování: `int i; sin((double)i);`
- implicitní: dělá kompilátor
- před vykonáním operace se provede:

```
char, short int => int
```

```
unsigned char, unsigned short => unsigned int
```

- pokud mají dva argumenty operace různý typ, ten z menší prioritou se převede

```
int => unsigned int
```

```
unsigned int => long
```

```
long => unsigned long
```

```
unsigned long => float
```

```
float => double
```

```
double => long double
```

Dynamická alokace paměti

- alokace paměti:

globální paměť (statická): globální proměnné, statické lokální proměnné

na **zásobníku**: lokální proměnné

dynamická: ze zvláštní oblasti (heap), je potřeba ji „ručně“ uvolnit

- v jazyce C++: operátory **new**, **delete**

používá se především ve spojitosti s OOP (volá se konstruktor, případně destruktor)

- v jazyce C: **malloc()**, **free()**

```
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
char *s; s = malloc(10); strcpy(s, "123456789");
puts(s); free(s);
```

Funkce main()

- prototyp: `main(int argc, char *argv[])`

`argc` je počet argumentů, první argument je název programu (!)

používá se především ve spojitosti s OOP (volá se konstruktor, případně destruktor)

`argc` je počet argumentů, `argv` je pole pointerů na char (stringů)

```
#include <stdio.h>

int main(int argc, char *argv[]) {
    int i;
    for (i = 0; i < argc; i++) {
        puts(argv[i]); puts("\n");
    }
    return 0;
}
```